

ادبیات ، فنون عسکره ، بحریه ، تاریخ ،
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافعه و اکتجهلی فقراتدن باحت مصور
جریده در .
ممنوع خصوصت ایچون غزته نك مدیری
سمادتلو طاهر نك افندی حضرتلرینه سراجمت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

ارتقا

(ارتقا) نك استانبول و طشره ایچون
بر سنك آتونه سی ۳۲ غروشددر .

مخانی بالجه ارباب قله آچقددر . هر الی
قلم طوتان یازمه بیلیر .
اداره خانه سی باب عالی جاده سنده ۴۰
نوسرولی ۵ هاومات ۵ مطبعه سیدر .

JOURNAL ILLUSTRE
IRTİKA

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

جمعه کونلری نشر اولنور فنی و ادبی مصور عثمانلی غزته سیدر .

نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

آتیل اطه لرنده ینار طاع فلاکتی : - ۱۸۱۳ سنه سنده (سن - وسان) جزیره سنده (صوفریه) طاعتک فورانی

اویسیات

امام منظومه

تغزل

سنك برعاشق شوریده كم آرتق خراب اولدم .
تم احواله ای مه بوئون آگاه سنسك سن!

محمد حق

نظیره

کورمك ديلرم یار صفاداری ایواه !
یاد ایلمیور عاشق دلزارینی اول ماه
سودم سنی یادیت بی ای مهر ملاحه
سودم سنی یادیت بی ای نور شبابت
دریاده کی امواج ایله پشمنده کی کهمسار
برشوق ایله ایتمکده بکا اول دمی تکرار ،

سودم او کوزل کوزلری ای یار صفا کار
« کل کل ایده یم کوز یاشیمی پایکه ایثار »

ع . جلال

مقاله مخصوصه

محضا ذات معالی صفات حضرت شهریار -
اعظمینك بولمك و ملتة العطف ایدن لطف
انظار اعتلا آثار هایونلری مآثر مبجله -
سندن اولمق اوزره شو یکریمی یدی سنه
متمینه ظرفنده شعبات اداره نك هر قسمی ایله
برابر معارف عثمانیه دخی برشهره ترقی یه

داخل وولی نعمت بیتمن پادشاه معارف پرورمن
افدمن حضرتلرینك متمادی الامعان اولان
الطاف و عنایات و شرف ریز سنوح و صدور
بیوریلان ارادات جهاندرجات ملوكانه لری
سایه جلیلنده بوشهره نورانی تر قیده بر
سرعت خازق العاده ایله ایلر ولیه رك بو کونکی
مرتبه کاله واصل اولمشدر .

مملکت مزده معارفك فوق العاده بر
صورته ترقی ایتدیکنی اکلامق ایچون یکریمی
دیزت ، یکریمی بش سنه اولکی حال معارف
ایله حال حاضر معارف مقایسه ایتمك کفایت
ایدر . بومقایسه نتیجه سنده معارف حاضره
عثمانیه نك نائل اولدینی ترقی بالطبع نظر

شو آفاق بدایعه منور ماه سنسك سن !
بی نالان و کریان ایاین هرگاه سنسك سن!
لطفانده شفق لر دن ، چیچکار دن ده لطفسك ،
ملاحظه وه نوسلر دن کوزل باه سنسك سن!
کوروندی چشمه ابر پریشان شفق اولدم .
دیدم کیسوی مشکبوی دل آرا آه سنسك سن!

حقيقت او كنده تجلی ايدە جكدركە پادشاه معظمز افندمن حضرتلرينك سايە جليل بئيديل خسروانه لرنده پرورشيا ب رفاه وسعدت اولقله حائز نصاب مباحات اولان بزلر، دم واپسين حياتمه قدر ابراز شكر ومحمدت ايتسهك نائل اولديغمز بونعمت عظمانيك برذرهن سني بيله ايفا ايدهميز . بوني بيلديكمز ايجوندركه ، هر آن ساحه آراي امكان اولان ترقيات جليله شهر ياراعظمي بي موضوع بحث ومقال ايدەك ناچيز قلممزه اولسون خدمتي وبووسيله ايله دخي دوام عمر وعافيت شاهانه دعاي واجب الاداسني ياد وتكراري بروظيفه لازمه عبوديت عدايلرز . بوجله دن اولمق اوزره سايە شاهانه ديتيشن ارباب قلمك اثرلريني ارتقا ومصور فن وادب غزنه لريله درت بش هفته دن بري نشر ايدرك لسان و ادبياتمك ومبتديلر مذك ترقيلي نقطه نظرندن بعض مطالعات عاجزانه ده بولونقمده يز .

هيج بروجله انكار ايديله ميه جك حقاً . يقدندركه تاجدار معارف ورورمن افندمن حضرتلرينك عنايات متابعه شهر ياراعظميلري مآثر مبعجله سندن اولمق اوزره معارف عثمانيه نك ترقيسندن بالطبع لسان و ادبياتمزه حصه ياب اوله رق بك چوق ارباب قلم بيشمش واون اون ايكي سنه اوله كلنجيه قدر آثار ادبيه نامنه طبع ونشر ايديلن كتابلر الفاظدن عبارت ومعدان تهي اولدقلى خالده بوكون چشم مفخرتله كورديكمز ذوات ، الفاظدن زياده معانيه وتصوير حسيانه اهميت ويردرك بك چوق شيلر يازمشلر وبو صورته بري ادباي غريبه نك اشعار ومقالاته مراجعتدن وارسته قيلمشلردر .

هر حالده شايان شكران ونجاي مباحات وافتخاردركه شو عصر ترقيده پرورده الطاف وعنايات شهر يار اعظمي اوله رق بيشن ارباب اقتدار مزله افتخار ايدە بيليرز .

حالبوكه بوندن يكرمي آلتى سنه اول شعرا ، ادبايمز ، هنوز امكله ين چو چوق مثابه سنده ايديلر .

يوقايدە ديشمى دلكه : بوكون چشم مفخرتله كورديكمز ذوات ، الفاظدن زياده معانيه وتصوير حسيانه اهميت ويردرك بك چوق شيلر يازمشلر وبو صورته بري ادباي غريبه نك اشعار ومقالاته مراجعتدن وارسته قيلمشلردر .

في الحقيقه آثار حاضره تدقيق ايديله جك اولورسه هر سطر ك ، هر جمله نك معاني رقيقه ايله مشحون اولديغي وادبا ، شعرايمك الفاظدن زياده معانيه وتصوير حسيانه اهميت ويردكري كوريليركه بو ، نكمالات ادبيه من نقطه نظرندن شايان تشكردر .

چونكه يوقايدەده ديديكمز كي بوندن اون اون ايكي سنه اوله كلنجيه قدر ادبي اولمق اوزره طبع ونشر ايديلن آثار ، الفاظدن عبارت ومعدان عريان ايدى . بناء عليه اوزمان احتساساتمزي اوقشايه جق ، روحمه بر ذوق روحاني ويره جك اثرلر اوقومق ايجون السنه اجنيبه ده يازلمش شيلره مراجعته مجبور اولديغمز حالده ادباي حاضره يازدقلى منظوم ، منشور اثرليره بري بواحتياجدين وارسته قيلمشلردر .

عالم ادبياتمزد اولدقجه اكتساب شهرت ايتش ادبا وشعرايمز شويله طورسون ، ذات حضرت خلافتنا هينك الطاف واعطاف هايونلري سايە جليلنده اوقويوب يازمق دنياي نصيبه معرفت وعرفانندن حصه ياب اولان مبتديلر مذك بيله يازدقلى اشعار ومقالاتك هر سطرلري ، هر فقره لري ، هر جمله لري معاني رقيقه ايله مشحوندر . هيج شبهه يوق كه هيمز بونلري سوه سوه اوقويور ، اوقودقجه مآثر ومثلذ اوليورز . حال بوكه برقاج سنه اوله كلنجيه قدر اولدتي آنجق السنه اجنيبه ده يازلمش شيلره بوله بيليردق . واقعا ادبا وشعرايمز دن اكرتيسنك ادبيات غريبه بي تقليد ايتدكري غير قابل انكار ايسه ده ايجاد كي كورديكمز شيلردن بر چوغلنك تقليدندن متولد اولديغي نظر دقت واعتنايه آليرسه شاعر لرمزه ، اديبلر مزه نظر مسامحه ايله باقق ، دهاطو غريبتي آنلري القيشلامق اقضا ايدر .

آنجق نظر عفو وصفح ايله باقميه جقمز برشي وارسه اوده مبتديلر مزدن بعضلرينك آثار غريبه بي تقليد دكل ، اشعار ومقالات غريبه بي عينا ترجمه ايدرك كندى ماللري كي اورتايه سورمه ليردركه بوندن نه كنديلري ، نه ده ادبياتمز مستفيد اولور . كچه حق بهيج بك افندي كي ادبيات غريبه بي تقليد ايتمكله برابر لرنده لسانمك شيوه وقاعده سبه مغايرت اوليان كوچوك اديبلر مزي دخي وار ايسه ده مبتديلر مذك اكرتيسي فرانسزجه بر نظمى ، بر نثرى عينا ترجمه ايدرك كندى ماللري كي اورتايه قومتي برهنر عدايديورلر كه بوخصو صده كي مطالعات عاجزانه مزي مقالات آيه مزده بيان ايدە جكر .

محمد آصف

مُصَنِّعُ حَبِيبِ

شعر هيج بر زمان اولمازكه ، قلمم «شعر» كله سني يازاركن خاطر مه احمد شناسي بكك شعرلري كمسون . حزين ، رقيق ،

بعضاً آهنگدار منظومه لر انشادنده بر استعداد فطري شاعر بته مظهر اولان احمد شناسي بك وقايع روحيه بي تحليل خصوصنده دخي تأمين موفقيت ايتش وبوني «بروالده نك ناله تحسرى» عنوانيله يازوب هفته لق معلو مات غزنه سيله كچلرده نشر ايتديكمز منظو مه سيله اثبات ايلمشدر . احمد شناسي بو منظو مه سنده ، چوچنى وفات ايدن بروالده نك قلب شفقت مشحوننده كي تاثيراني اوقدر حزين ، اوقدر طبيعي برصورتده ارائه ايتمشدر كه

شناسي بكك اشعارى ايجنده اك كوزل ، اك سوبملى اولاني ايشته بودر . ناسي بو منظومه بي بروالده لسانندن يازيور . باقكر ! نه قدر حزين : بروالده نك ناله تحسرى

« اى كلشن نازك كل نوباه وسى اكرم ! (١) اى جمع سودا ، بك اى نور مجسم ! انوار محبت كي بالالره خيقتسهك آغوشن آچاردى سكا آنهك كي مريم اى آنه دينه وادى حسرتده كي ياوروم دلدن بخي اوردى ينه بر ضربه مبرم اكرم ! بنم اى غنجه كزار حياتم آنهك كي طوتدى سكا قوشلر بيله ماتم بلبل كي خوش ناطقه كي ياد ايدەرك آه آغلار كزرم بن ايدرم هريري برنم اى يادي ايدن كوكلى مستغرق احزان كورسم نه اولور چهره پر نور كي برده اى صفحه حزيني بك ماتم ورن ازهار ماتم دو كيلر پيشمه بر كرده كولسم بو برده تاري نه به چاك ايتدى اه اول نور حياتي بچون ايتدى بك محرم ؟ اتى صبح صفاده آچيلان ، پنه چيچكلر : كوزياشليدردن بارلايان اوستنده كي شبنم اولاد آجيسين صورماليدير مادر اولاندن حسرت ايله فرق اولماز آنك ديدە سى قاندىن ديرلر كه : تسلي ايدن اكدارى زماندر حيف ! اوچ سنه كچدى اوزماندن بري لكن حزيني او كوزل اكرمك دلده عياندر اى ابر منور كي اوستنده اوچان يار پيشكده كوكل قوش كي شمعى طيراندر عمان كدرده ينه غواص ملالم چشماتمك امواجى اودريايه رواندر كلشنلره شرقى اوقويان بلبل خوشكو ماتمزه بوكوكلم ايجون مزيه خواندر كاهي كوريرم عالم رؤياده اويارى بوين بوكرهك آغلمه ده ديدە سى قاندر كاهي اوچيور كوز بكمده ، پروبالين بر طاتلي كولشله اوريور هجره نشاندر حيفا ! بك مغربى ، نه در ؟ بيلمورم آه ! كاه اغلمه ده ، كولمه كاهي نه ماندر .

(١) اكرم ، والده نك وفات ايدن چوچنك اسميدر .

دلدن جيقان آه بنم ياورومه عائد سوداسي ، خيالى ، سوزى آهمده نهاندر اى غنجه خوشبو يتيشير رفع نقاب ايت ! سننر بك كل موسمى ايام خزاندر درياي تحسره قالان جسم نزارم كوزدن دو كيكن اشك محنده غلطاندر اولاد آجيسين صورماليدير مادر اولاندن حسرت ايله فرق اولماز آنك ديدە سى قاندىن

احمد شناسي بكك اشعار آهنگدارى ايجنده اك خوشمزه كيدن « كوچك ملك » عنواني منظومه سيدر .

درت بش ياشلرنده سوبملى برقيزى مصور اولان بو منظومه سنه احمد شناسي شويله باشلار :

كوچوك ملك « كوچوچوك ملك نه ده دلربا روشى بوتون صاحيور صفا نه قدر كوزل كرليور باقك ! نه چيچكله وار بو قدر ادا نه قرده وار بو قدر بها نه ده دلربا ، نه ده دلربا سحر ك لطيف سحاجي نه ده آكديرر بو كوچوك لقا بوكوزل چيچك نه سوبمليدر اوليور چيچكلره خنده زا نه ده دلربا نه ده دلربا طاغنى ، لطيف شو صاحيلري اوپهرك كچوب كيديور صبا قوشيور آمان دوشه جك كي آتيلر طورور ينه هر يكا بوكوزل كلئى سوييور كورهن كولوشنده وار نه قدر ادا نه ده دلربا ، نه ده دلربا

احمد شناسي بكك شو منظومه سى ده نه قدر كوزلدر :

« عشقك ايدر حياتي اول رتبه لشوه ياب طويام دلده عشقك ايجون هيج اضطراب سير ايلرم خيالى كاهي سجاده بن حسنك كي كولر بك برنجم شعله تاب ياد ايلرم بهارده هر دم وصالكي وصلك ويرر خياله ايواه بر عذاب آ لدم بوشام يوله نشان محبتى باه لطفكر ! بك باه بي حساب اوپدم نشان عشقكي اوپدم ده اى كوزل ! دو كدم سرشك چشمي ايتدم سكا خطاب دارو اولور منامه بر كره لطفكر برخنده كر كي ايديكز وصلتله كامياب لطفك ، مروتك ايله تبريك ايدر بي انواريني صاحيوب كولهر ك كوكد ماهتاب كرسي كيدر ايسهك بك تاريك اولور جهان